

Til
Bystyrets kontor

Fra
Finansbyråden

Notat

Vår referanse: 2022/32863-24
Saksbehandler: Øyvind Svanevik Vaage
Dato: 15. desember 2022

Nysaldering av Statsbudsjettet 2022 og oppdatert skatteanslag for 2022

1. Bakgrunn

Jeg viser til omtale i Tertialrapport 2-2022, muntlig orientering i Utvalg finans, kultur og næring den 30. november, samt innlegg i bystyret 14. desember i forbindelse med budsjettdebatten om forventede effekter av nysaldering og oppdatert skatteanslag.

Den 25. november la regjeringen fram Prop. 23 S (2022-2023) med endringer i Statsbudsjettet 2022. Dette notatet gir en beskrivelse av økonomiske konsekvenser for Bergen som følge av nysalderingen¹ og endringer i skatteanslag for 2022 som følge av skattetall for november offentliggjort av SSB 16. desember.

2. Nysaldering av Statsbudsjettet 2022

I nysaldering av Statsbudsjettet 2022 foreslår regjeringen at kommunenes rammetilskudd økes med 6,9 mrd. kroner som kompensasjon for kommunenes ekstra utgifter og inntektsbortfall knyttet til covid-19 i 1. halvår 2022. Av økningen er 4,9 mrd. kroner foreslått fordelt mellom kommunene etter folketall per 1.1.2022. I tillegg foreslås det at 2,0 mrd. kroner skal fordeles av statsforvalterne som skjønnsmidler.

Etter disse bevilgningene fastslår regjeringen at kommunesektoren skal være fullkompensert for sine merutgifter i 1.halvår 2022. Regjeringen viser også til at kommunesektoren samlet for 2020 og 2021 skal være overkompensert med 1,9 mrd. kroner.

Bergen kommune mottar 259,2 mill. kroner av midlene som foreslås fordelt etter folketall. Statsforvalterens fordeling av skjønnsmidlene er ikke kjent. Kommunene har i desember 2022 innrapportert samlede utgifter til koronapandemien for 1.halvår. Dette vil ligge grunn for statsforvalterens endelige fordeling. Det er ventet at fordeling og utbetaling vil bli gjort innen utløpet av året.

I Prop. 23 S foreslås det videre en bevilgning over rammetilskuddet på 264 mill. kroner for å dekke kommunenes utgifter til vaksinasjon, og som fordeles med et likt beløp per innbygger. Bergen mottar 14 mill. kroner av dette.

Oppsummering av kommunens kompensasjon for koronarelaterte utgifter i 2022:

Kompensasjon	Samlet for landet	Andel Bergen
Vaksinasjon 1. halvår 2022	702,5	37,7
Vaksinasjon 2. halvår 2022	264,0	14,0

¹ Det tas utgangspunkt i regjeringens forslag til endringer i statsbudsjettet. Endelig vedtak i Stortinget foreligger foreløpig ikke.

TISK 2.halvår (RNB 2022)	200,0	10,0
Kompensasjon 4,9 mrd. kroner, per innbygger	4 900,0	259,2
Kompensasjon 2,0 mrd. kroner, skjønn	2 000,0	ukjent
Sum kompensasjon	8 066,5	320,9

Samlet kompensasjon, med eventuelle skjønnsmidler holdt utenfor, beløper seg til 320,9 mill. kroner. Ved Tertialrapport 1-2022 var kommunens anslåtte merutgifter anslått til 476 mill. kroner. Det ble her lagt til grunn at kommunen ville kompenseres fullt ut for disse utgiftene. Ved Tertialrapport 2-2022 ble utgiftsanslaget økt til 486 mill. kroner, mens anslått kompensasjon ble holdt uendret.

Gitt at skjønnsmidlene er tenkt å være målrettet mot de kommunene som har hatt de største utfordringene og utgiftene under pandemien, vurderes det som sannsynlig at Bergen kommune vil motta midler som gjør at man når det forutsatte kompensasjonsnivået og dermed til være tilnærmet fullkompensert for 2022.

3. Oppdatert skatteanslag for 2022

I Statsbudsjettet 2023 ble 2022-anslaget for inntekts- og formueskatt til kommunene oppjustert med 2,0 mrd. kroner sammenliknet med Revidert Nasjonalbudsjett 2022 (RNB 2021). Dette medførte en oppjustering i skatteveksten for kommunene fra 6,8% i RNB 2021 til 7,8% i Statsbudsjettet 2023. For Bergen ble anslått skattevekst oppjustert fra 9,1% til 10,0% i forbindelse med Tertialrapport 2-2021, tilsvarende 97,1 mill. kroner.

I Tertialrapport 2-2022 ble det videre varslet om betydelige merskatteinntekter for 2022 som følge av ventede positive utslag av margin- og fordelingsoppgjøret. Endelige skattetall for november, offentliggjort av SSB 16. desember, bekrefter antakelsen om slike merskatteinntekter for Bergen; per utgangen av november er årets skattevekst på 14,2%. Også resten av landet har hatt tilsvarende høye skatteinntekter i november og veksten for landet ligger på 13,6%. Den oppjusterte skatteveksten kan i hovedsak tilskrives de to forholdene som ble omtalt i tertialrapporten:

1. Fordelingsoppgjøret: Skatteetaten foretar i november hvert år en korrigering av skattekreditorenes fordelingstall for foregående inntektsår. Skattekreditorene i denne sammenheng er kommunene, fylkeskommunene, staten og folketrygden. Fordelingstallet for Bergen ble denne gang økt fra 33,49 % til 35,07 %². Med andre ord viser endelig skatteoppgjør for 2021 at Bergen kommune skal ha en større andel av samlede skatteinnbetalinger enn hva som tidligere har blitt lagt til grunn. Endringen i fordelingstallet gir en positiv effekt på 526 mill. kroner. Ved tilsvarende oppgjør i fjor fikk kommunen utbetalt 71 mill. kroner.
2. Marginoppgjøret: For å unngå unødvendige svingninger i kommunenes skatteinngang tilbakeholdes en margin (8% av innbetalt forskuddsskatt, «marginavsetningen») som benyttes til å dekke inn løpende utbetalinger i forbindelse med skatteoppgjøret (tilbakebetaling av skatt til gode). Bergen fikk i november tilbakebetalt 473 mill. kroner som følge av at det var avsatt en større margin enn nødvendig sett i forhold til utbetalinger i forbindelse med skatteoppgjøret for 2021.

² Procentsatsen utgjør kommunens andel av de totale skatteinntektene. Endringen kommunens andel, det såkalte «fordelingstallet», kommer i hovedsak som følge av skjerpelser i utbyttebeskatningen gjeldende fra 1. januar 2022, noe som medførte en kraftig økning i mottatte utbytter mot slutten av 2021. Som følge av at skatt på inntekt er progressiv, vil skattekreditorene som mottar inntektsskatt (kommune, fylkeskommune og stat) øke sine relative andeler sammenliknet med innbetalingene til folketrygden, som beregnes etter en fast sats av lønnsinntekten.

Ved tilsvarende oppgjør i fjor fikk kommunen tilbakebetalt om lag 270 mill. kroner. Det har over flere år blitt satt av mer midler enn nødvendig. Fra og med inntektsåret 2022 har Skatteetaten derfor nedjustert marginavsetningen fra 9% til 8%. Avsetningen blir videre nedjustert til 7,5% fra og med inntektsåret 2023. Disse justeringene taler, isolert sett, for lavere marginoppgjør i årene som kommer.

De store merinntektene vil, ettersom Bergen er en relativt skattesterk kommune (skatt i % av landsgjennomsnittet er anslått til 105,5% i 2022), bli redusert som følge av trekk over inntektsutjevningen. Videre er det sannsynlig at noe av de ekstra inntektene allerede er bakt inn i siste skatteanslag fra Statsbudsjettet 2023.

Justert for forventet inntektsutjevning og allerede hensyntatte skatteinntekter i Statsbudsjettet, anslås skatteinntektene for Bergen å øke med 450 mill. kroner sammenliknet med anslaget i Tertialrapport 2-2022.

De økte skatteinntektene må sees i sammenheng med at det i Tertialrapport 2-2022 ble vedtatt driftsfinansiering av investeringer på 657,4 mill. kroner, samtidig som netto driftsresultat ble anslått til 130,4 mill. kroner. De økte skatteinntektene vil i så måte bidra til å begrense bruken av disposisjonsfondet for å opprettholde driftsfinansieringen av investeringer som det legges opp til Tertialrapport 2.

Med hilsen

Per-Arne Larsen
Finansbyråd